

హనుమాన్ హారతి

श्री हनुमान जी की आरती

'ఆరతీ కీజై హనుమాన్ లలా కీ' ఆంజనేయ స్వామికి పాడే ప్రసిద్ధ హారతి. సరళమైన హిందీలో ఉన్న ఈ సంప్రదాయ గీతం రచయిత పేరు ఎక్కడా నమోదు కాలేదు. ఇందులోని పల్లవి, ఆరు చిన్న చరణాలు లంకా దహనం, సంజీవని, అహిరావణ వధ ఘట్టాలను గుర్తుచేస్తాయి. దీపం తిప్పుతూ, సాధారణంగా హనుమాన్ చాలీసా అయిన వెంటనే పాడుతారు; మంగళ, శనివారాల్లో, హనుమాన్ జయంతి నాడు ప్రత్యేకంగా పాడుతారు.

పల్లవి

ఆరతీ కీజై హనుమాన్ లలా కీ।
దుష్టదలన్ రఘునాథ్ కలా కీ॥

ప్రియమైన హనుమంతునికి హారతి ఇద్దాం; ఆయన దుష్టులను సంహరించేవాడు, శ్రీరఘునాథుని దివ్య శక్తి స్వరూపుడు.

చరణం 1

జాకే బల్ సే గిరివర్ కాఁపై।
రోగ్-దోష్ జాకే నికట్ న ఝాఁపై॥
అంజని పుత్ర మహా బలదాతా।
సంతన్ కే ప్రభు సదా సహాతా॥1॥

ఆయన బలానికి మహా పర్వతాలు వణికిపోతాయి; రోగాలు, దోషాలు ఆయన దరిచేరవు. అంజనేపుత్రుడు, మహాబలాన్ని ప్రసాదించేవాడు, సాధువులకు ఎల్లప్పుడూ సహాయపడే ప్రభువు.

పల్లవి

ఆరతీ కీజై హనుమాన్ లలా కీ।
దుష్టదలన్ రఘునాథ్ కలా కీ॥

చరణం 2

దే బీరా రఘునాథ్ పఠాయే।
లంకా జారి సీయ్ సుధి లాయే॥
లంకా సో కోట్ సముద్ర సీ ఖాళా।
జాత్ పవనసుత్ బార్ న లాళా॥2॥

శ్రీ రఘునాథుడు తాంబూలం ఇచ్చి ఆయనను పంపాడు; ఆయన లంకను కాల్చి సీతమ్మ జాడను తెచ్చాడు. లంక వంటి కోట, సముద్రమే కందకం అయినా, వాయుపుత్రుడు వెళ్ళడానికి క్షణమైనా అలస్యం చేయలేదు.

పల్లవి

ఆరతీ కీజై హనుమాన్ లలా కీ।
దుష్టదలన్ రఘునాథ్ కలా కీ॥

చరణం 3

లంకా జారి అసుర్ సంహారే।
సియారామజీ కే కాజ్ సఁవారే॥
లక్ష్మణ్ మూర్ఛిత్ పడే సకారే।
ఆని సజీవన్ ప్రాన్ ఉబారే॥3॥

లంకను కాల్చి రాక్షసులను సంహరించి, సీతారాముల కార్యాన్ని నెరవేర్చాడు. లక్ష్మణుడు మూర్ఛపోయి పడి ఉండగా, తెల్లవారకముందే సంజీవని తెచ్చి ప్రాణాలు కాపాడాడు.

పల్లవి

ఆరతీ కీజై హనుమాన్ లలా కీ।
దుష్టదలన్ రఘునాథ్ కలా కీ॥

చరణం 4

పైరి పతాల్ తోరి జమ్-కారే।
అహిరావన్ కీ భుజా ఉఖారే॥
బాయేం భుజా అసుర్ దల్ మారే।
దహినే భుజా సంతజన్ తారే॥4॥

పాతాళంలోకి ప్రవేశించి యమపాశాల వంటి బంధులను తెంచి, అహిరావణుని భుజాలను పెకలించాడు. ఎడమ చేతితో రాక్షస సైన్యాన్ని సంహరించి, కుడి చేతితో సజ్జనులను కాపాడాడు.

పల్లవి

ఆరతీ కీజై హనుమాన్ లలా కీ!
దుష్టదలన్ రఘునాథ్ కలా కీ॥

చరణం 5

సుర్ నర్ ముని ఆరతీ ఉతారే!
జై జై జై హనుమాన్ ఉచారే॥
కంచన్ థార్ కపూర్ లౌ ఛాళా!
ఆరతి కరత్ అంజనా మాళా॥5॥

దేవతలు, మనుషులు, మునులు ఆయనకు హారతి ఇస్తూ 'జయ జయ జయ హనుమాన్' అని
నినదిస్తారు. బంగారు పళ్ళెంలో కర్పూర జ్యోతి వెలుగుతుండగా, అంజనా మాతయే స్వయంగా
హారతి ఇస్తోంది.

పల్లవి

ఆరతీ కీజై హనుమాన్ లలా కీ!
దుష్టదలన్ రఘునాథ్ కలా కీ॥

చరణం 6

జో హనుమానజీ కీ ఆరతి గావై!
బసి బైకుంఠ్ పరమపద్ పావై॥6॥

హనుమంతుని ఈ హారతిని పాడేవారు వైకుంఠంలో నివసించి పరమపదాన్ని పొందుతారు.

పల్లవి

ఆరతీ కీజై హనుమాన్ లలా కీ!
దుష్టదలన్ రఘునాథ్ కలా కీ॥

మూలం: Shri Hanumanji ki Aarti, Gita Press Gorakhpur reading (appendix to Gita Press's Shri Ramcharitmanas;
scanned copy on archive.org), cross-checked with bhaktibharat.com and hindi.webdunia.com

ఈ అర్థాలు మేము రాసుకున్న మొదటి ప్రతి. ఇంకా ఏ పండితులూ వీటిని సరిచూడలేదు. తప్పు కనిపిస్తే దయచేసి మాకు చెప్పండి.

getnitya.com/te/hanuman/aarti/